herpy

PILEGIFTFRØER

Trinidad Poison Frog

Mannophryne trinitatis

Mannophryne trinitatis er en lille, brun og dagaktiv frø på 25-28 mm, som kun findes på Trinidad, hvor den lever ved klare, stenede bække i fugtig skov. Hannen kan blive kulsort, når han kalder, og hunnen har en klar gul strube. Arten holdes næppe, og der findes kun lidt viden om pasningen.

Familie: Aromobatidae Tidligere navn: *Phyllobates trinitatis* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**25-28 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Regnskov og vådområde**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 40 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**23-27 °C**
Temperatur, nat	**20-22 °C**
Luftfugtighed	**80-100 %**
Vand	**Vanddel** dybde 3-5 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**6-13**
Klækning	**21 dage**
Larvetid	**40-50 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Vogter æggene og bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står ikke på CITES-listerne, så der kræves ikke CITES-papirer.

Om arten

Mannophryne trinitatis er en lille, brun frø. Hannerne måler i gennemsnit 25 mm fra snude til kloak og hunnerne 28 mm. Ryggen er ensfarvet brun, siderne er marmorerede, og der løber en lys stribe langs hver side af ryggen og en lys stribe i lysken. Arten har en skarpt afgrænset, mørk krave på struben. Struben viser kønnet: grå hos hannen, klart gul hos hunnen. Hannen kan skifte fra bleg brun til kulsort, når han kalder. Haletudserne måler 14-16 mm ved klækningen og vokser til omkring 37 mm.

Mannophryne trinitatis blev beskrevet af Samuel Garman i 1888 som *Phyllobates trinitatis*. Den hører til familien Aromobatidae, ikke til de egentlige pilegiftfrøer (Dendrobatidae). Bestanden på Paria-halvøen i Venezuela blev tidligere regnet med til arten, men føres nu som *Mannophryne venezuelensis*.

Hudgift: arten er ikke kendt som giftig, og hudgiften er derfor sat til ingen. Huden er alligevel tynd og følsom, så frøerne bør ikke håndteres.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Udbredelse og levested

Mannophryne trinitatis findes kun på Trinidad (Trinidad og Tobago), i øens nordlige bjergkæde, Northern Range, og i bakkerne i Central Range, bl.a. ved Tamana-hulerne.

Arten står som ikke truet (LC) på IUCN's rødliste, men udbredelsen er dårligt kortlagt. Skovrydning, svedjebrug og forurening ødelægger levestedet flere steder.

> **Oprindelig udbredelse:** Trinidad og Tobago.

LEVESTED

Mannophryne trinitatis lever fra havniveau og op i bjergene ved stenede bække i dale, på bjergskråninger og i uforstyrret, fugtig bjergskov. Bækkene er smalle og lave med langsomt, klart vand og dybere kulper, hvor haletudserne vokser op. Frøerne holder til på bredden og i løvet tæt ved vandet.

Klimaet på Trinidad er tropisk og varmt med en tørtid fra januar til maj og en regntid resten af året. I Northern Range er det køligere end i lavlandet, med skyer, tåge og kraftig regn. Arten har ingen vinterhvile.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Mannophryne trinitatis*. Pasningen bygger på klimaet og levestedet ved Trinidads skovbække og på bedre kendte arter fra skovbunden og vandkanten: *Allobates femoralis* fra samme familie og *Hyloxalus azureiventris*. Larvetid og levealder er lånt fra *Allobates femoralis*, og temperaturerne er et skøn ud fra klimaet.

Et par skal have et terrarie på mindst 60 × 40 × 45 cm, med mere bundareal end højde, for arten lever på jorden og forsvarer territorier. Byg bunden op med drænlag, insektnet og fugtigt substrat af kokosfibre og mos. Lav en skrånende bred med sten og et vandparti i den ene ende, så vandet kan løbe over stenene og danne små kulper. Læg store sten, bark og blade som skjul og som lave kaldepladser, og plant med mos, bregner og krybende planter.

Begge køn forsvarer territorier, så to dyr af samme køn bør ikke holdes sammen.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Dagtemperaturen skal være 23-27 °C og natten 20-22 °C. Frøer fra skovbække tåler varme dårligt, så hold temperaturen under 28 °C. Arten har ingen vinterhvile, men i naturen er der en tørrere tid fra januar til maj.

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal være 80-100 %. Sprøjt dagligt, så blade og sten er våde. Et tågeanlæg gør det lettere at holde fugten stabil. Sørg for ventilation, så luften ikke bliver stillestående. Bliver det for tørt, søger frøerne helt ned til vandet.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Arten skal have et fast vandparti med lavt, rent og gerne let strømmende vand, 3-5 cm dybt, med sten og blade. En lille pumpe kan give lidt strøm, og frøerne skal let kunne komme op på land. Brug regnvand, osmosevand eller afkloreret vand, for padder optager stoffer gennem huden. Skift en del af vandet hver uge.

Vandpartiet er også haletudsernes opvækststed, så det skal have en rolig, lidt dybere kulp uden strøm.

LYS OG UVB

UVB er næppe nødvendigt, men en lav dosis (Ferguson-zone 1) er valgfri. Plantelys i 10-12 timer holder mos og bregner i live. Giv skygge med planter og bark, så frøerne kan søge væk fra det skarpe lys.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Arten skal have små leddyr: små og store bananfluer (*Drosophila melanogaster* og *Drosophila hydei*), springhaler og små isopoder. Fodr dagligt eller hver anden dag i små mængder, og pudr foderdyrene med kalk og vitaminer et par gange om ugen. I naturen består føden af små insekter og andre leddyr.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Mannophryne trinitatis er dagaktiv og territorial. Hunnerne forsvarer deres pladser oftere end hannerne, med trusler, brydning og jagt, og de viser den gule strube frem som trussel. Hannerne forsvarer deres område ved at kalde fra faste pladser, og kroppen bliver sort under kaldet. Frøerne bør ikke håndteres. Flyt dem i en ren, våd beholder ved rengøring.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene kendes på struben: grå hos hannen, gul hos hunnen. Hunnerne er også lidt større. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Den sikreste vej til et par er at lade to unger vokse op sammen.

PARRING

Hannen kalder på afstand, viser struben frem og hopper på tåspidserne. Hunnen forlader sit territorium og opsøger ham, og parret går sammen til et sted, hvor æggene kan lægges. Æglægningen følger regnen, så kraftigere sprøjtning kan sætte gang i den.

ÆG OG HALETUDSER

Æggene lægges på land, i klipperevner eller på våde blade tæt ved bækken. Antallet pr. lægning er ikke dokumenteret; hunnerne har 6-13 modne æg i æggestokkene i Northern Range og 12-26 i Central Range. Hannen passer æggene, til de klækker.

Hannen bærer haletudserne på ryggen til vandet og sætter dem af i kulper, helst uden rovdyr. Er der mange rovdyr, kan transporten vare 3-4 dage, og han kan også bruge vandsamlinger i planter. Han yngler ikke, mens han bærer haletudser. Haletudserne lever af alger og nedbrudte blade.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter omkring 21 dage, og haletudserne forvandles efter 40-50 dage. Når forbenene kommer, skal vandet være lavt og adgangen til land nem, så den nyforvandlede frø ikke drukner.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger er små og mørke. Giv dem et fugtigt terrarie med køkkenrulle som bund og mos som skjul. Fodr dem dagligt med springhaler og de mindste bananfluer, pudret med kalk og vitaminer. Vækstkurven er ikke dokumenteret for arten.

Sundhed og typiske fejl

Typiske fejl og sygdomme er de samme som hos andre små frøer, der lever ved vand:

- For høj temperatur eller for tør luft: frøen trækker sig tilbage og taber sig. Køl ned, og sprøjt oftere.
- Kalk- og vitaminmangel: svage ben og mangelsygdomme. Pudr foderet efter planen.
- Indvoldsorm (bændelorm, rundorm og kradsere) er almindelige hos vilde dyr og giver magerhed, selv om frøen æder. Gå til en dyrlæge med forstand på padder.
- Chytridiomykose er en svampesygdom hos padder. Hold nye dyr i karantæne, og vask redskaber mellem terrarierne.
- Snavset vand i vandpartiet giver bakterieinfektioner i huden, så skift vandet jævnligt.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.